

Høringsinnspill – Regional plan for klima, energi og miljø

Kortversjon av saken

Innlandet fylkeskommune har sendt Regional plan for klima, energi og miljø på høring med frist for innspill 10.mars. Interkommunalt Politisk Råd for Nord-Østerdal svarer på høringen på vegne av Folldal, Alvdal, Rendalen, Tynset, Tolga og Os kommune.

Sammendrag (Saksopplysninger)

Planforslaget er en del av oppfølgingen av Innlandsstrategien, og er en av tre regionale planer som nå er under utarbeidelse. Arbeidet bygger på planprogram vedtatt 29.6.2021.

Planen har tre hovedmål, med strategi og handlingsprogram innen seks satsingsområder.

Mål:

- Klima: Innlandet er omstilt til lavutslippssamfunnet og er forberedt på et klima i endring
- Energi: Innlandet har en ledende posisjon i omstillingen til, og bruk og produksjon av fornybar energi
- Miljø: Innlandet tar vare på miljø, kulturmiljø og naturmangfold gjennom bærekraftig forvaltning

Seks satsingsområder:

1. Innovasjon og næringsutvikling for grønn omstilling i Innlandet
2. Arealbruk
3. Reduserende klimagassutslipp
4. Klimatilpasning
5. Natur- og kulturmiljø og naturmangfold
6. Omstilling til – og bruk av fornybar energi

I tillegg til de seks satsingsområdene er det i handlingsprogrammet flere temaovergrepene tiltak for økt kompetanse, deltagelse i FoU-prosjekter, nettverk med kommunene, utvikling av verktøy og veiledningsarbeid.

Som vedlegg til planen finnes det et utfyllende kunnskapsgrunnlag, samt en kartapplikasjon med oversikt over naturfare, matproduksjon, digital infrastruktur og kraftproduksjon, drikkevann og avløp, transport, reiseliv og deltidsinnbyggere. Planen henviser også til tall i Innlandsstatistikk.

I høringsfasen ønsker man særlig innspill på hva som mangler eller må styrkes i planen mhp. utfordringene vi har i Innlandet, og om planforslaget er et godt verktøy for å gi retning, videreutvikle og styrke arbeidet med klima, energi og miljø i Innlandet. Det er også ønske om innspill til handlingsprogrammet, og videreutvikling av dette.

Saksvurdering

Planen og de valgte satsingsområdene gir en god beskrivelse av de utfordringene vi har i vår region, med mål og strategier innen hvert satsingsområde som gir en felles retning i arbeidet med klima-, energi- og miljøutfordringer.

FNs bærekraftsmål gir føringer for planen, og det er også bra at planen fremhever viktigheten av samarbeid på tvers av forvaltningsnivåer, aktører og fagområder for å finne løsninger som ivaretar de mange dilemmaer og interessemotsetninger man vil møte i arbeidet med klima, energi og naturmangfold.

Den regionale planen er utarbeidet i samme periode som klima- og energiplan for kommunene i Nord-Østerdal, og de to planene er sammenfallende mhp. utfordringer og muligheter knyttet til klima- og energi. I tillegg er miljø et hovedtema, og planens satsing på naturmangfold bidrar til å sette fokus på viktigheten av å se utslippskutt, energiomstilling, klimatilpasning og naturmangfold i sammenheng ved utforming og valg av tiltak.

Tydelige roller og ansvar

For at en regional plan skal bli et godt verktøy for kommunene, er det viktig at roller og ansvarsforhold er tydelig:

- Kommunenes rolle i arbeidet med næringsutvikling bør fremgå av tiltaksplanen.
- Temaovergripende tiltak bør konkretiseres, med ansvar og forventede samarbeidspartnere.

Flere tiltak plasserer ansvaret hos eksterne aktører, som f.eks. energiselskapene, og det er viktig at tiltakene er godt forankret hos de som får ansvaret for gjennomføring.

Konkrete tiltak

Fylkeskommunen har mange ansvarsområder som påvirker kommunenes direkte og indirekte klimagassutslipp, og for kommunene er det viktig at handlingsprogrammet har fokus på følgende områder:

- Utdanningstilbud
- Kollektivtransport
- Offentlig anskaffelse
- Bredbåndsutbygging

Tiltaksplanen bør bli mer konkret mhp. utdanningstilbud innen fjellandbruket, og på den måten legge til rette for at fremtidens landbruk både har lave klimagassutslipp, og er tilpasset fremtidens klima. Innlandet fylke kan med egne anlegg være en pådriver i omstillingen, bla. innen fornybar energi.

Kollektivtilbudet må utvikles slik at det er et godt tilbud som kan bidra til å redusere behovet for bruk av privatbil, også i distriktene, og ikke minst at det legges til rette for bruk av kjøretøy med lave utslipp. Fylket bør være en pådriver for utbygging av infrastruktur for lade- og fyllestasjoner, som også vil bidra til omstilling i privat sektor, og ikke minst må det stilles klimakrav i nye kollektivanbud. Handlingsprogrammet henviser til Mobilitetsstrategi for Innlandet og Handlingsplan for kollektivtransport i Innlandet, men dette er et tema som bør bli tydeligere i planen.

Rørosbanen er viktig for kollektivtilbudet i Østerdalen, og for å få mer varer over fra vei til bane. Fortsatt arbeid for elektrifisering er et tiltak som bør inn i handlingsprogrammet, i tillegg til løsninger for å samordne billettsystemer for tog og buss. Det er viktig at ungdommen blir hørt i planprosessen, og de er bla. opptatt av at busskort også kan benyttes på tog, slik at bruk av tog blir rimeligere, og dermed et godt supplement til busstilbudet.

Vi stiller oss bak ungdommens innspill om viktigheten av utbygging av bredbånd og høyhastighetsnett i hele Innlandet. Det er en forutsetning for desentralisering av utdanning og jobb, og kan bidra til å redusere behovet for reisevirksomhet.

Næringslivet forventer forutsigbarhet i de krav som stilles fra kommune, fylke og statlige virksomheter, og handlingsprogrammet bør være tydeligere på hva fylkeskommunen forplikter seg til mhp. klimakrav i egne innkjøp, og samordning av klimakrav med kommuner og statlige aktører.

Fylkeskommunen

Tiltaksplanen bør inkludere tiltak som kan iverksettes i fylkeskommunens egen virksomhet, og vise at fylkeskommunen vil være en pådriver i omstillingsarbeidet.

Som en del av planen, eller som tiltak i handlingsprogrammet, bør det utarbeides et klimaregnskap for Innlandet Fylkes egen virksomhet, med konkrete mål om utslippskutt.

Innstilling

Interkommunalt politisk råd i Nord-Østerdal slutter seg til vurderingene gjort i saksfremlegget, og oversender høringssvaret til Innlandet fylkeskommune